

Sjukhusen i Väster
Kirurgimottagningen Angered
2024-04-25

Undersökning av ändtarmen med rektoskop och proktoskop

Allmänt

En rektoskopi innebär att ändtarmen undersöks med hjälp av en rörformad tarmkikare, ett så kallat rektoskop. Undersökningen utförs bland annat vid buksmärta eller avföringsbesvär. Vid undersökningen kan läkaren se om slemhinnan i ändtarmen ser normal ut eller om det finns några förändringar i ändtarmen som exempelvis: sår, blödningar, inflammation eller tumör.

Yttersta delen av ändtarmen kan undersökas med ett kortare rör, ett proktoskop. En undersökning med proktoskop är en liknande undersökning som en rektoskopi men utförs då läkaren upptäcker hemorrojder och vill behandla dem med gummibandsligaturer som ligger nära ändtarmsöppningen.

Förberedelser

Du kan äta och dricka som vanligt innan undersökningen. För att undersökningen ska kunna utföras optimalt ska ändtarmen vara tom. Det är därför av stor vikt att du inför ditt besök följer instruktionerna angående tarmförberedelser. Cirka 2 timmar före undersökningen ska du tömma tarmen med lavemang. Till detta behöver du 1 Microlax som du köper receptfritt på apoteket. Ta 1 Mikrolax och invänta tarmtömning som kommer inom 15 min ungefär.

Rektoskopiundersökning

Undersökningen tar ungefär tio minuter. Inne på undersökningsrummet kommer du att få ta av dig på underkroppen och lägga dig på en undersökningsbrist. Du får oftast ligga på vänster sida med benen uppdagna mot magen. Innan rektoskopet förs in undersöker läkaren ändtarmsöppningen med ett finger. Det görs dels för att kontrollera att det inte är för trångt eller gör ont, dels för att undersöka om det finns någon förändring eller polyp i ändtarmsöppningen. Vid smärta används bedövande salva.

När rektoskopet förs in och för att tarmen ska bli lättare att undersökas, pumpas lite luft in genom röret. Det kan kännas lite obehagligt när luften pumpas in men är inte farligt. Röret förs upp ungefär 15-25 cm i tarmen och läkaren ser med hjälp av en lampa och ett förstoringsglas hur tarmen ser ut. Vid eventuell provtagning använder läkaren en smal tång som förs in via rektoskopet.

Gummibandsligering av hemorrojder

Med hjälp av proktoskop och ett instrument dras gummiband runt hemorrojden. Hemorrojderna skrupnar och lossnar efter 1-2 veckor. I samband med det kan det komma en liten blödning som är helt normalt.

Efter behandlingen kan det kännas svullet i ändtarmsöppningen och det kan ibland ge en känsla av att du behöver tömma tarmen. Försök att inte krysta kraftigt då utan lägg dig ner och vila några minuter så går det över. Du kan ha ont några dagar efter ingreppet som du kan behandla med Alvedon eller Panodil som du köper receptfritt på apoteket.

Efter behandlingen

Vid polypborttagning eller om det har tagits prover kan det ibland blöda lite från tarmen efteråt. Det brukar sluta inom några minuter, men ibland syns lite blod i avföringen nästa gång man tömmer tarmen. Efter ändtarmsundersökning är sjukskrivning inte nödvändig.

Skulle det bli en lite större blödning, eller om blödningen inte slutar inom några timmar, kontaktas kirurgmottagningen dagtid på Tfn: 031-332 69 20.

Övrig tid kontaktas vårdguiden på Tfn: 1177.